

Elektronik Belge ve Defter Uygulamaları

İSTANBUL, 19/11/2019

Sunum Planı

- e-Belge Uygulamalarındaki Yenilikler
- e-Belge Uygulamaları (Eski/Yeni)
- e-Belge Uygulamaları
- e-Belge Uygulamalarından Yararlanma Yöntemleri
- e-Belgelerin Oluşturulması
- e-Belgelerin Kağıt Olarak Düzenlenmesi ya da Hiç Düzenlenmemesi
- e-Belgelerin Raporlanması
- Muhafaza ve İbraz Yükümlüğü
- Diğer Hususlar
- e-Defter Uygulamasındaki Yenilikler
- e-Defter Uygulaması

e-Belge Uygulamalarında Yenilikler

e-Belge Uygulamalarında Yenilikler

- Yayınlanan Genel Tebliğ (509) ile e-Belge uygulamalarına ilişkin tüm ikincil mevzuat **tek bir metin** haline getirilmiştir.
- Halihazırda kullanılmakta olan e-Belgelerin **kapsamına yeni mükellefler** eklenmektedir.
- İhtiyari olan e-Belgelerin **bir kısmına zorunluluk** getirilmektedir.
- **Yeni e-Belge türleri** tanımlanmaktadır.
- e-Fatura uygulamasına kayıtlı olan mükelleflerin e-Fatura mükellefleri haricindeki diğer mükelleflere düzenlediği faturaların **e-Arşiv Fatura** olarak düzenlenmesi öngörülmektedir.

e-Belge Uygulamalarında Yenilikler

- e-Fatura uygulamasına kayıtlı olmayan mükellefler ile **nihai tüketiciler için de e-İrsaliye** düzenlenebilmesi sağlanmaktadır.
- ÖKC kullanımından muaf olan mükelleflerin **vergi dâhil 500 TL'ye kadar** olan perakende mal/hizmet satışlarında **“Nihai Tüketici” açıklaması ile e-Arşiv Fatura** düzenlenmesi mümkün hale gelmektedir.
- e-Arşiv Fatura düzenlemekle yükümlü olmayan mükelleflerin **belirli tutarın aşan faturalarının**, bu faturalarla sınırlı olmak üzere, **e-Arşiv Fatura olarak düzenlenmesi** sağlanmaktadır.
- e-Belgelerden GİB Portal üzerinden düzenlenebilenlerin **Başkanlığa ait mali mühür ile imzalanabilmesi** öngörülmektedir.

e-Belge Uygulamaları (Eski/Yeni)

e-Belge Uygulamaları (Eski Durum)

e-Belge	Zorunlu	İhtiyari	Kapsam
e-Fatura	√	√	<ul style="list-style-type: none"> - EPDK kapsamında madeni yağ lisansına sahip olanlar ile bunlardan mal alanlar - ÖTVK (I) sayılı listedeki malların imali, ithali, teslimi vb. faaliyetleri nedeniyle EPDK'ndan lisans alanlar - ÖTVK (III) sayılı listedeki malları imal, inşa veya ithal edenler ile bunlardan mal alanlar - Brüt satış hasılatı 10 milyon TL ve üzeri olanlar - KDVK md.11 kapsamında mal ihracı ve yolcu beraberli eşya ihracı
e-Arşiv Fatura	√	√	<ul style="list-style-type: none"> - İnternet üzerinden mal ve hizmet satışı yapan ve brüt satış hasılatı 5 Milyon TL ve üzerinde olanlar
e-Serbest Meslek Makbuzu		√	
e-İrsaliye		√	
e-Müstahsil Makbuzu		√	
e-Bilet		√	

e-Belge Uygulamaları (Yeni Durum)

e-Belge	Zorunlu	İhtiyari	Kapsam	Tarih
e-Fatura	√	√	<ul style="list-style-type: none"> - Brüt satış hasılatı 5 Milyon TL ve üzeri olanlar - ÖTVK (I) sayılı listedeki malların imali, ithali, teslimi vb. faaliyetleri nedeniyle EPDK'ndan (bayilik dahil) lisans alanlar - ÖTVK (III) sayılı listedeki malların imal, inşa ve/veya ithal edenler - İnternet üzerine satışa/reklama aracılık edenler, ilan yayınlayanlar - Hal Kayıt Sistemi kapsamında sebze/meyve ticareti yapanlar - Analiz/inceleme neticesinde riskli ya da vergiye uyum düzeyi düşük olduğu tespit edilen mükellefler	1/7/2020 1/1/2020 (7. ayın başından itibaren)
e-Arşiv Fatura	√	√	<ul style="list-style-type: none"> - e-Fatura uygulamasına zorunlu/ihtiyari olarak geçenler - İnternet üzerine satışa/reklama aracılık edenler, ilan yayınlayanlar - Vergiler dahil toplam tutarı 30 Bin TL'yi (vergi mükelleflerine düzenlenenler açısından vergiler dahil toplam tutarı 5.000 TL'yi) aşan faturalar - Analiz/inceleme neticesinde riskli ya da vergiye uyum düzeyi düşük olduğu tespit edilenler	1/1/2020 (e-Faturaya geçiş süresi içinde)
e-Serbest Meslek Makbuzu	√		<ul style="list-style-type: none"> - Vergiden muaf olmayan serbest meslek erbabı	1/6/2020

e-Belge Uygulamaları (Yeni Durum)

e-Belge	Zorunlu	İhtiyari	Kapsam	Tarih
e-İrsaliye	√	√	<ul style="list-style-type: none"> - ÖTVK (I) sayılı listedeki malların imali, ithali, teslimi vb. faaliyetleri nedeniyle EPDK'ndan (bayilik dahil) lisans alanlar - ÖTVK (III) sayılı listedeki malların imal, inşa, ithalini ve ana bayi/distribütör şeklinde pazarlamasını gerçekleştirenler - Maden Kanunu kapsamında düzenlenen işletme ruhsatı/sertifikası sahipleri ile sözleşmeye istinaden maden üretim faaliyetinde bulunanlar - Şeker imal edenler - e-Fatura uygulamasına kayıtlı olan mükelleflerden demir ve çelik (GTİP 72) ile demir veya çelikten eşyaların (GTİP 73) imali, ithali veya ihraç edenler - Gübre Takip Sistemine kayıtlı olanlar - e-Fatura uygulamasına kayıtlı olan ve 2018 veya müteakip hesap dönemleri brüt satış hasılatı 25 Milyon TL ve üzeri olanlar - Komisyoncu veya tüccar olarak sebze ve meyve ticaretiyle iştigal edenler - Analiz/inceleme neticesinde riskli ya da vergiye uyum düzeyi düşük olduğu tespit edilenler	1/7/2020 1/1/2020 (işlemleri izleyen 4. ay)

e-Belge Uygulamaları (Yeni Durum)

e-Belge	Zorunlu	İhtiyari	Kapsam	Tarih
e-Müstahsil Makbuzu	√	√	<ul style="list-style-type: none"> - e-Fatura uygulamasına kayıtlı olanlardan faaliyetleri gereği müstahsil makbuzu düzenlemek zorunda olanlar, - Komisyoncu veya tüccar olarak sebze ve meyve ticaretiyle iştirak edenler - Başkanlıkça kendilerine e-Müstahsil Makbuzu uygulamasına geçiş zorunluluğu getirilen mükellefler	1/7/2020 1/1/2020
e-Bilet	√	√	<ul style="list-style-type: none"> - Kara veya deniz yolu ile şehirlerarası ya da uluslararası yolcu taşımacılığı yapanlar - Havayolu ile yurt içi/dışı yolcu taşımacılığı yapanlar - Sinema, tiyatro, konser, spor müsabakası vb. etkinlikler için bilet düzenleyenler	1/1/2021 1/7/2020
e-Gider Pusulası		√		
e-Sigorta Komisyon Belgesi		√		
e-Sigorta Poliçesi		√		
e-Döviz Alım Satım Belgesi		√		
e-Dekont		√		

e-Belge Uygulamaları

e-Fatura Uygulaması

e-Fatura Uygulaması (Genel olarak)

- Vergi Usul Kanununun 229, 230, 231 ve 232'inci maddeleri gereğince düzenlenmesi gereken kağıt faturanın elektronik ortamda, elektronik belge olarak düzenlenmesi, muhatabına iletilmesi ve elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilmesine imkan verir.
- e-Fatura uygulamasına kayıtlı olan mükelleflerin istisnai durumlar hariç, alış ve satışlarında muhataplarının durumuna bağlı olarak e-Fatura/e-Arşiv Fatura/Fatura düzenlemeleri/almaları zorunludur.
- e-Fatura uygulamasına dahil olabilmek için gerekli teknik/idari hazırlıkların yapılması ve uygulamadan yararlanmaya yönelik yöntem ve başvuruya ilişkin süreçlerin tamamlanması gerekir.

e-Fatura Uygulaması (Kapsam)

- 2018 veya müteakip hesap dönemleri brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) **5 Milyon TL ve üzeri** olanlar
- **ÖTV Kanununa ekli I sayılı listedeki** malların imali, ithali, teslimi vb. faaliyetleri nedeniyle Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)'ndan **lisans alan (bayilik lisansı dâhil)** mükellefler
- **ÖTV Kanununa ekli (III) sayılı listedeki** malları imal, inşa ve/veya ithal edenler
- Elektronik ticaret ortamını sağlayan gerçek ya da tüzel kişi **aracı hizmet sağlayıcıları**, internet ortamında gerçek ve tüzel kişilere ait gayrimenkul, motorlu araç vasıtalarının satılmasına veya kiralanmasına ilişkin **ilanları yayınlayan internet sitelerinin sahipleri veya işleticileri** ile internet ortamında reklamların yayınlanmasına aracılık faaliyetinde bulunan **internet reklamcılığı hizmet aracıları**

e-Fatura Uygulaması (Kapsam)

- **Komisyoncu veya tüccar** olarak toptan yaş **sebze ve meyve ticareti**yle iştigal edenler
- **İhtiyari** olarak uygulamaya dahil olmak isteyenler
- e-Fatura uygulamasına geçme zorunluluğu olan mükelleflerin; tam bölünme, birleşme (devralma şeklinde birleşme ve yeni kuruluş şeklinde birleşme) veya tür (nev'i) değişikliğine gitmeleri halinde devrolunan veya birleşilen tüzel kişi mükellefler ile tam bölünme veya tür (nev'i) değişikliği sonucunda ortaya çıkan yeni tüzel kişi mükellefler
- **Analiz veya inceleme çalışmaları** neticesinde **riskli ya da vergiye uyum düzeyi düşük olduğu tespit edilen** mükellefler (yazılı bildirim yapılmak ve en az 3 ay süre verilmek koşuluyla)

e-Fatura Uygulaması (Geçiş süreci)

- **5 milyon TL ve üzeri olan brüt satış hasılatı** (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) şartını 2018 veya 2019 hesap dönemlerinde sağlayan mükellefler **1/7/2020** tarihinden itibaren, 2020 veya müteakip hesap dönemlerinde sağlayan mükellefler, ilgili hesap dönemini **izleyen yılın yedinci ayının başından** itibaren
- **ÖTV Kanununa ekli (I) sayılı liste** kapsamındaki mallar nedeniyle EPDK'dan lisans alımı veya mezkur Kanuna ekli **(III) sayılı liste** kapsamındaki malların imal, inşa veya ithalini 2019 yılında gerçekleştirenler **1/7/2020** tarihinden itibaren, 2020 veya müteakip yıllarda gerçekleştirenler ise, lisans alımı veya imal, inşa veya ithalin gerçekleştirildiği ayı **izleyen dördüncü ayın başından** itibaren

e-Fatura Uygulaması (Geçiş süreci)

- **Aracı hizmet sağlayıcıları, internet reklamcılığı hizmet aracıları ile internet ortamında ilan yayınlayanlar 1/1/2020** tarihine kadar , 2020 veya müteakip hesap dönemlerinden itibaren bu işler ile iştigal etmek üzere işe başlayacak mükellefler ise **işe başlama tarihinden itibaren 3 ay** içinde
- **Komisyoncu veya tüccar** olarak **sebze ve meyve ticareti**yle iştigal eden mükellefler **1/1/2020** tarihine kadar, 2020 veya müteakip hesap dönemlerinden itibaren bu paragrafta belirtilen işler ile iştigal etmek üzere işe başlayacak mükellefler ise **işe başlama tarihinden itibaren 3 ay** içinde

e-Fatura Uygulaması (Geçiş süreci)

- 464 Sıra Nolu VUK Genel Tebliği kapsamında; internet üzerinden satış yapıp ve 5 milyon TL üzerinde brüt satış hasılatına sahip olanların, e-Arşiv Faturaya geçişine yönelik mevcut Tebliğdeki düzenlemeler geçerliliğini korumaktadır.
- Bu kapsamda internet satış yapan ve 2018 yılında 5 milyon TL ve üzerinde hasılat elde edenlerin 1/1/2020 tarihinden itibaren e-Fatura'ya ve e-Arşiv Fatura'ya geçiş yapması gerekmektedir.

e-Fatura Uygulaması (İhracat e-Fatura)

- e-Fatura uygulamasına kayıtlı olan mükelleflerden, Katma Değer Vergisi Kanununun 11 inci maddesi kapsamındaki **mal ihracı** (*Türkiye’de ikamet etmeyenlere özel fatura ile yapılan bavul ticareti kapsamındaki satışlar dahil*) ve **yolcu beraberli eşya ihracı** (*Türkiye’de ikamet etmeyenlere KDV hesaplanarak yapılan satışlar*) kapsamında fatura düzenleyecek olanların, istisnai durumlar hariç, bahsi geçen faturalarını 1/7/2020 tarihinden itibaren e-Fatura olarak düzenlemeleri zorunludur.
- Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar “e-Fatura Uygulaması Gümrük İşlemleri Kılavuzu”nda açıklanmıştır.

e-Arşiv Fatura Uygulaması

e-Arşiv Fatura Uygulaması (Genel olarak)

- e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olma izni alan mükellefler, **e-Fatura uygulamasına kayıtlı olmayan kullanıcılara** (*vergi mükellefleri veya vergi mükellefi olmayanlar*) düzenleyecekleri faturaları da elektronik ortamda **e-Arşiv Fatura** olarak oluşturur, alıcının talebine göre e-Arşiv Faturayı kağıt veya elektronik ortamda iletir ve düzenleyene ait nüshayı ise elektronik ortamda muhafaza ve ibraz ederler.
- Elektronik ortamda oluşturulan faturanın, **alıcısına kâğıt olarak gönderilen veya elektronik ortamda iletilen** şekli **belgenin aslı**, düzenleyen tarafından muhafaza edilen **elektronik hali ise ikinci nüsha** hükmündedir.

e-Arşiv Fatura Uygulaması (Genel olarak)

- e-Arşiv Fatura uygulamasına kayıtlı mükelleflerin, istisnai durumlar haricinde, e-Fatura uygulamasına kayıtlı mükelleflere gerçekleştirmiş olduğu mal satışları ile hizmet ifalarında faturayı **e-Fatura** olarak, e-Fatura uygulamasına kayıtlı olmayan vergi mükellefleri ile vergi mükellefi olmayanlara gerçekleştirmiş olduğu mal satışları ile hizmet ifalarında ise faturayı **e-Arşiv Fatura** olarak düzenlemeleri zorunludur.
- e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olabilmek için e-Fatura uygulamasına dahil olunması, diğer teknik/idari hazırlıkların yapılması ve uygulamadan yararlanmaya yönelik yöntem ve başvuruya ilişkin süreçlerin tamamlanması gerekir.

e-Arşiv Fatura Uygulaması (Kapsam)

- **e-Fatura uygulamasına** dahil olma **zorunluluğu bulunan** mükellefler ile **isteğe bağlı** olarak e-Fatura uygulamasına geçmiş olan mükellefler (faaliyetleri gereği fatura yerine geçen diğer belgeler düzenleyenler hariç) **1/1/2020** tarihinden itibaren
- Tebliğin yayım tarihinden itibaren isteğe bağlı olarak ya da zorunlu olarak e-Fatura uygulamasına dahil olan mükellefler, Tebliğde öngörülen ilgili sürelerde
- Elektronik ticaret ortamını sağlayan gerçek ya da tüzel kişi **aracı hizmet sağlayıcıları**, internet ortamında gerçek ve tüzel kişilere ait gayrimenkul, motorlu araç vasıtalarının satılmasına veya kiralanmasına ilişkin ilanları yayınlayan **internet sitelerinin sahipleri veya işleticileri** ile internet ortamında reklamların yayınlanmasına aracılık faaliyetinde bulunan **internet reklamcılığı hizmet aracıları**, **1/1/2020** tarihinden itibaren (2020 ve müteakip hesap dönemlerinden itibaren bu işlemlerle iştigal etmek üzere işe başlayacak mükelleflerin ise **işe başlama tarihinden itibaren 3 ay** içinde)

e-Arşiv Fatura Uygulaması (Kapsam)

- **e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olmayan mükelleflerce, 1/1/2020 tarihinden itibaren** düzenlenecek faturaların, **vergiler dahil** toplam tutarının **30 Bin TL**'yi (**vergi mükelleflerine düzenlenenler** açısından **vergiler dahil** toplam tutarı **5.000 TL**'yi) aşması halinde, söz konusu faturaların, "**e-Arşiv Fatura**" olarak Başkanlıkça sunulan e-Belge düzenleme portalı üzerinden düzenlenmesi zorunludur.
- Satıcı ve alıcının her ikisinin de e-Fatura uygulamasına kayıtlı kullanıcılar olması halinde, bunlar arasında düzenlenen faturaların tamamının e-Fatura olması gerekmektedir.
- Aynı günde aynı kişilere düzenlenen faturalar topluca birlikte değerlendirilecek olup, faturaların vergi dâhil tutar toplamının belirtilen tutarı aşması halinde, söz konusu **faturaların** e-Arşiv Fatura olarak düzenlenmesi ve alınması zorunluluğu bulunmaktadır.

e-Arşiv Fatura Uygulaması (Kapsam)

- **Analiz veya inceleme çalışmaları** neticesinde **riskli ya da vergiye uyum düzeyi düşük** olduğu tespit edilen mükellefler (yazılı bildirim yapılmak ve en az 3 ay süre verilmek koşuluyla)

e-Arşiv Fatura Uygulaması (İnternet Satışı)

- e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olup **internet üzerinden mal ve hizmet satışı yapanlar**, yaptıkları satışlara ilişkin e-Arşiv Faturaları **elektronik ortamda** iletmek zorundadır. Söz konusu satışlarda **irsaliye yerine geçen; e-Arşiv Faturanın kağıt çıktısı, ÖKC fatura bilgi fişi ya da sevk irsaliyesinin** sevk edilen malın yanında bulunması gerekmektedir.
- e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olup, e-Fatura uygulamasına kayıtlı kullanıcılara internet üzerinden mal satışı yapanların bu kapsamdaki satışlarında, irsaliye yerine geçen; e-Fatura kağıt çıktısı, ÖKC fatura bilgi fişi ya da sevk irsaliyesinin sevk edilen malın yanında bulundurulması gerekmektedir.

e-İrsaliye Uygulaması

e-İrsaliye Uygulaması (Genel olarak)

- Mal hareketlerinin elektronik ortamda düzenli bir şekilde izlenebilmesi amacıyla, Vergi Usul Kanununun 230 uncu maddesinin birinci fıkrasının beşinci bendine göre hali hazırda kağıt ortamda düzenlenmekte olan “sevk irsaliyesi”nin, elektronik belge olarak elektronik ortamda düzenlenmesi, alıcısına elektronik ortamda iletilmesi ve elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilmesine imkan verir.
- e-İrsaliye Fatura uygulamasına dahil olabilmek için, e-Fatura uygulamasına dahil olunması, diğer teknik/idari hazırlıkların yapılması ve uygulamadan yararlanmaya yönelik yöntem ve başvuruya ilişkin süreçlerin tamamlanması gerekir.

e-İrsaliye Uygulaması (Kapsam)

- **ÖTV Kanununa ekli (I) sayılı listedeki** malların imali, ithali, teslimi vb. faaliyetleri nedeniyle EPDK'dan lisans (bayilik lisansı dahil) alan mükellefler
- **ÖTV Kanununa ekli (III) sayılı listedeki** malların imal, inşa, ithalini ve ana bayi/distribütör şeklinde pazarlamasını gerçekleştiren mükellefler
- 3213 sayılı **Maden Kanunu kapsamında düzenlenen işletme ruhsatı/sertifika sahipleri ve işletme ruhsatı/sertifika sahipleri** ile yaptıkları sözleşmeye istinaden maden **üretim faaliyetinde bulunan gerçek ve tüzel kişi** mükellefler
- 4634 sayılı Şeker Kanununun 2 nci maddesinin (e) bendinde tanımına yer verilen **şekerin** (*Beyaz şeker (standart, rafine küp ve kristal şeker), yarı beyaz şeker, rafine şeker, ham şeker ve kahverengi şeker olarak sınıflandırılan, pancar veya kamıştan üretilen kristallendirilmiş sakaroz ile nişasta kökenli izoglukoz, likid ya da kurutulmuş halde glukoz şurubu, sakaroz veya invert şeker veya her ikisinin karışımının suda çözünmesinden meydana gelen şeker çözeltisi ve invert şeker şurubu ile inülin şurubu*) **imalini gerçekleştiren** mükellefler.

e-İrsaliye Uygulaması (Kapsam)

- e-Fatura uygulamasına kayıtlı olan mükelleflerden **demir ve çelik (GTİP 72)** ile **demir veya çelikten eşyaların (GTİP 73)** imali, ithali veya ihracı faaliyetinde bulunan mükellefler
- Tarım ve Orman Bakanlığınca gübre üretim ve tüketiminin kayıt altına alınmasına yönelik oluşturulan **Gübre Takip Sistemi'ne kayıtlı** kullanıcılar.
- **e-Fatura uygulamasına kayıtlı olan** ve 2018 veya müteakip hesap dönemleri brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) **25 Milyon TL ve üzeri** olan mükellefler
- 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre **komisyoncu veya tüccar** olarak **sebze ve meyve ticareti**yle iştigal eden mükellefler
- **Analiz veya inceleme** çalışmaları neticesinde **riskli ya da vergiye uyum düzeyi düşük** olduğu tespit edilen mükellefler (yazılı bildirim ve en az 3 ay süre)

e-İrsaliye Uygulaması (Geçiş Süreci)

- e-İrsaliye uygulamasına geçmekle yükümlü olan mükelleflerin **1/7/2020 tarihine** kadar (***komisyoncu veya tüccar olarak sebze ve meyve ticaretiyle iştigal eden mükellefler 1/1/2020 tarihine kadar***) e-İrsaliye uygulamasına geçmeleri ve bu tarihten itibaren düzenleyecekleri sevk irsaliyelerini istisnai durumlar haricinde, e-İrsaliye olarak düzenlemeleri ve kayıtlı kullanıcılardan e-İrsaliye olarak almaları zorunludur.
- **ÖTV Kanununa ekli (I) sayılı listedeki** malların imali, ithali, teslimi vb. faaliyetleri nedeniyle EPDK'dan lisans alanlar, **ÖTV Kanununa ekli (III) sayılı listedeki** malları imal, inşa veya ithal edenler, maden ruhsat veya sertifikası alanlar, **şeker imalini** gerçekleştirenler, **demir, çelik ürünlerinin imal, ithal veya ihracını gerçekleştirenler**, **Gübre Takip Sistemine dahil olanlar**, Hal Kayıt Sistemi kapsamındaki **sebze ve meyvelerin toptan ticaretini** yapmaya başlayanlar için, e-İrsaliye uygulamasına geçme zorunluluğu, söz konusu işlemlerinin gerçekleştirildiği **ayı izleyen dördüncü ayın başından** itibaren başlayacaktır.

e-İrsaliye Uygulaması (İrsaliye yanıtı)

- Kendisine e-İrsaliye düzenlenen mükellefler, istemeleri halinde, e-İrsaliyeye konu malların ne kadarlık kısmının teslim alındığını/kabul edildiğini, teslim alınmayan mallara ilişkin olarak, kabul edilmeyen mal miktarını ve nedenini uygulama üzerinden **e-İrsaliye Yanıtı** ile e-İrsaliyeyi düzenleyene iletebilirler.
- Düzenlenen e-İrsaliyenin, alıcısının ya da muhteviyatındaki malların **tamamının hatalı** olması halinde, alıcısı tarafından **e-İrsaliye Yanıtı ile reddedilmesi** mümkündür. Ancak ret işleminin malın fiili sevkinden önce yapılması gerekmektedir. Malın fiili sevkinden sonra gönderilecek ret e-İrsaliye Yanıtları hükümsüz olup, bu durumda malı taşıyan/taşıttıran tarafından yeni bir e-İrsaliye düzenlenmesi gerekecektir.

e-Serbest Meslek Makbuzu Uygulaması

e-Serbest MM Uygulaması (Genel olarak)

- Vergi Usul Kanununun 236 ncı maddesine göre hali hazırda kâğıt ortamda düzenlenmekte olan “serbest meslek makbuzu”nun, elektronik belge olarak düzenlenmesi, muhatabının talebi doğrultusunda elektronik ortamda veya kâğıt olarak iletilebilmesi, elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilebilmesi ve Başkanlığa elektronik ortamda iletilmesi veya raporlanabilmesine imkan verir.
- e-Serbest Meslek Makbuzu uygulamasına dahil olabilmek için gerekli teknik/idari hazırlıkların yapılması ve uygulamadan yararlanmaya yönelik yöntem ve başvuruya ilişkin süreçlerin tamamlanması gerekir.

e-Serbest MM Uygulaması (Kapsam, geçiş süreci)

- Vergiden muaf olmayan serbest meslek erbaplarından,
  - **1/2/2020** tarihi itibariyle faaliyetine devam etmekte olanların **1/6/2020** tarihine,
  - 1/2/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) itibaren faaliyetine başlayacak olanların ise **iŖe başladıkları ayı izleyen 3 üncü ayın sonuna**,
- kadar e-Serbest Meslek Makbuzu uygulamasına dahil olmaları ve bu tarihlerden itibaren, istisnai durumlar haricinde, e-Serbest Meslek Makbuzu düzenlemeleri zorunludur.

e-Müstahsil Makbuzu Uygulaması

e-Müstahsil Makbuzu Uygulaması (Genel olarak)

- Gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçilerden mal satın alınmasında fatura yerine geçen ticari bir vesika olarak kullanılmakta olan müstahsil makbuzunun, elektronik belge olarak düzenlenmesi ile kağıt ve elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilmesi ve Başkanlığa elektronik ortamda iletilmesine veya raporlanabilmesine imkan verir.
- e-Müstahsil Makbuzu uygulamasına dahil olabilmek için, e-Fatura uygulamasına dahil olunması, diğer teknik/idari hazırlıkların yapılması ve uygulamadan yararlanmaya yönelik yöntem ve başvuruya ilişkin süreçlerin tamamlanması gerekir.

e-Müstahsil Makbuzu Uygulaması (Kapsam)

- **e-Fatura uygulamasına geçmek zorunda olan** mükelleflerden,
  - **Faaliyetleri gereği** aynı zamanda **müstahsil makbuzu düzenlemek zorunda olanlar**,
  - 11/3/2010 tarihli ve 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre **komisyoncu veya tüccar olarak sebze ve meyve ticareti**yle işigal eden mükellefler ile
  - **Başkanlıkça** kendilerine e-Müstahsil Makbuzu uygulamasına **geçiş zorunluluğu getirilen mükelleflerin**
- müstahsil makbuzlarını “e-Müstahsil Makbuzu” olarak düzenlemeleri zorunludur.

e-Müstahsil Makbuzu Uygulaması (Geçiş)

- e-Müstahsil Makbuzunu düzenleme zorunluluğu bulunan mükelleflerin,
  - **1/7/2020** tarihine kadar
  - **komisyoncu veya tüccar olarak sebze ve meyve ticaretiyle** iştigal eden mükelleflerin **1/1/2020** tarihine kadar
  - 2020 veya müteakip yıllarda e-Fatura uygulamasına geçen ve müstahsil makbuzu düzenleme zorunluluğu bulunan mükellefler **e-Fatura uygulamasına geçiş süresi içinde**
- Gerekli başvuruları yaparak e-Müstahsil Makbuzu uygulamasına geçmeleri ve bu tarihten itibaren, istisnai durumlar haricinde, müstahsil makbuzunu “e-Müstahsil Makbuzu” olarak düzenlemeleri zorunludur.

e-Gider Pusulası Uygulaması

e-Gider Pusulası Uygulaması (Genel olarak)

- Gider pusulası ile tevsik edilmesi uygun görülen mal/hizmet alım-satım işlemlerinde, hali hazırda kâğıt ortamda düzenlenmekte olan “gider pusulası”nın, elektronik belge olarak düzenlenmesi, muhatabının talebi doğrultusunda elektronik ortamda veya kâğıt olarak iletilebilmesi, elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilebilmesi ve Başkanlığa elektronik ortamda iletilmesine veya raporlanabilmesine imkan verir.
- e-Gider Pusulası uygulamasına dahil olabilmek için, e-Fatura uygulamasına dahil olunması, diğer teknik/idari hazırlıkların yapılması ve uygulamadan yararlanmaya yönelik yöntem ve başvuruya ilişkin süreçlerin tamamlanması gerekir.

e-Gider Pusulası Uygulaması (Kapsam, geçiş)

- e-Gider Pusulası uygulaması **isteğe bağlı** bir uygulama olup, dileyen mükellefler başvuru yaparak söz konusu uygulamadan yararlanabilirler.
- **Analiz veya inceleme çalışmaları** neticesinde **riskli ya da vergiye uyum düzeyi düşük** olduğu tespit edilen mükellefler (yazılı bildirim ve en az 3 ay süre verilmek koşuluyla), belirlenen süreler içerisinde e-Gider Pusulası uygulamasına dahil olmaları ve bu tarihlerden itibaren, istisnai durumlar haricinde, e-Gider Pusulası düzenlemeleri zorunludur.

e-Bilet Uygulaması

e-Bilet Uygulaması (Genel olarak)

- Kâğıt ortamda düzenlenmekte olan **biletler** (**kara, deniz ve hava yolu yolcu biletleri ile sinema, tiyatro, spor müsabakası vb. etkinliklere** ait biletler gibi) ile **yolcu listelerinin** elektronik ortamda düzenlenebilmesi, muhatabına talebi doğrultusunda elektronik ortamda veya kâğıt olarak iletilebilmesi, elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilebilmesi ve Başkanlığa elektronik ortamda iletilmesine veya raporlanabilmesine imkan verir.
- e-Bilet uygulamasına dahil olabilmek için, e-Fatura uygulamasına dahil olunması (tam mükellef olmayan havayolu firmaları hariç), diğer teknik/idari hazırlıkların yapılması ve uygulamadan yararlanmaya yönelik yöntem ve başvuruya ilişkin süreçlerin tamamlanması gerekir.

e-Bilet Uygulamaları

- Kara ve Deniz Yolu ile Şehirlerarası veya Uluslararası Yolcu Taşımacılığı İşi ile İştigal Eden Mükelleflerin Elektronik Ortamda Bilet ve Yolcu Listesi Düzenlemeleri
- Hava Yolu ile Yurt İçi veya Yurt Dışı Yolcu Taşımacılığı İşi ile İştigal Eden Mükelleflerin e-Bilet Düzenlemesi
- Sinema, Tiyatro, Konser, Spor Müsabakası ve Benzeri Etkinlikler İçin Bilet Düzenleyen Mükelleflerin e-Bilet Düzenlemeleri

e-Bilet Uygulaması (Kara, deniz yolu ...)

- **Kara ve deniz yolu ile şehirlerarası veya uluslararası yolcu taşımacılığı** işi ile iştigâl eden mükelleflerin, elektronik ortamda **yolcu taşıma bileti** ve **yolcu listesi** düzenlemeleri, düzenledikleri e-Biletleri yolcularına talebi doğrultusunda elektronik veya kâğıt ortamında iletmeleri ve bu vesikaları elektronik ortamda muhafaza ve ibraz etmelerine imkan verir.
- Bilet ve yolcu listelerinin içeriğinde Vergi Usul Kanunu ve ilgili mevzuatı çerçevesinde bulunması zorunlu olan bilgilerin yanı sıra Başkanlık tarafından esasları belirlenen barkod ya da karekod, diğer bilgiler ya da mükellefler tarafından ihtiyaç duyulan bilgiler bulunur.

e-Bilet Uygulaması (Havayolu)

- **Hava yolu ile yurt içi veya yurt dışı yolcu taşımacılığı** işi ile iştigal eden mükelleflerin, **e-Bilet düzenlemeleri**, düzenledikleri e-Biletleri muhatabına **elektronik veya kağıt ortamda iletmeleri**, bu belgeleri elektronik ortamda muhafaza ve ibraz etmeleri ile Başkanlığa elektronik ortamda bildirilmelerine imkan verir.
- Türkiye'de faaliyette bulunan dar mükellef hava yolu firmalarının, sadece Türkiye'de elde edilmiş sayılan hasılatlarını içeren biletleri bu Tebliğ kapsamındadır.
- Belirtilen şartları taşıyan **e-Biletler, tutarına bakılmaksızın fatura yerine geçen belge** olarak kabul edilecektir.
- e-Bilet düzenleme izni alan mükellefler, bagaj ücreti, cezalar, ücret iadesi ve benzeri işlemleri için de e-Bilet düzenleyeceklerdir.

e-Bilet Uygulaması (Havayolu)

- Hava yolu firmaları tarafından yapılan satışlarda yolcu bilgilerinin kaydedildiği aşamada yolcu tarafından talep edilmesi halinde, **yolcu bilgilerine ilaveten hesabına yolculuk yaptıkları mükellefin adı-soyadı/unvanı ve VKN/TCKN bilgileri** de e-Bilet üzerinde gösterilecektir.
- e-Biletin Türkiye’de mükellefiyeti bulunan acenteler tarafından düzenlenmesi durumunda söz konusu acenteler, **e-Bilet üzerinde yolcu bilgilerine ilave olarak kendilerine ait mükellefiyet bilgilerine ya da IATA nezdinde kendileri için oluşturulmuş bilgilere de yer vererek yolcuya e-Bilet muhteviyatını da içeren bir fatura** düzenleyeceklerdir. Bu fatura üzerinde yolcu bilgilerine ilaveten yolcu tarafından talep edilmesi halinde hesabına yolculuk yapılan mükellef bilgilerine de yer verilecektir.

e-Bilet Uygulaması (Havayolu)

- Elektronik iletim izni alan hava yolu firmalarınca düzenlenen **e-Biletin kâğıt çıktısı** da elektronik ortamdaki aslına **uygun olmak koşuluyla**, Kanun hükümlerine göre **tevsik edici belge** olarak kullanılabilir. Bu durumda söz konusu e-Bilet çıktısının ayrıca imzalanmasına veya kaşe/damga tatbik edilmesine gerek bulunmamaktadır.
- Hava yolu firmaları, katma değer vergisine tabi olan işlemleri için bilette yer alan tutardan matraha dâhil olmayan unsurları ayrıştırdıktan sonra **iç yüzde yoluyla katma değer vergisi** hesaplayıp beyan edeceklerdir.
- Hava yolu taşımacılığı hizmetinden yararlanan mükellefler ise, Katma Değer Vergisi Kanununun 29 ve müteakip maddelerinde düzenlenen vergi indirimine ilişkin hükümlere bağlı kalmak şartıyla, **hesaplanan katma değer vergisini indirim** konusu yapabileceklerdir.

e-Bilet Uygulaması (Sinema, konser, spor, vb)

- **Sinema, tiyatro, konser, spor müsabakası ve benzeri etkinlikler** için bilet düzenleyen mükelleflerin e-Bilet düzenlemeleri, düzenledikleri e-Biletleri elektronik veya kâğıt ortamda muhatabına iletmeleri ile e-Biletleri elektronik ortamda muhafaza ve ibraz etmelerine imkan verir.
- Gerek federasyonlar gerekse de yetki devredilen kurumların spor müsabakalarına giriş karşılığında tevsik edici belge olarak bilet düzenlemeleri halinde, Tebliğ hükümlerinden yararlanmak için başvurulmuş olması koşuluyla söz konusu biletler de e-Bilet olarak düzenlenebilecektir.

e-Bilet Uygulaması (Sinema, konser, spor, vb)

- Mükellefler tarafından **yerli ve yabancı film gösterimlerine ait eğlence vergisi 1/7/2020** tarihinden itibaren, aylık döneme ilişkin **e-Bilet Raporu Özeti ve YN ÖKC'den alınacak e-Bilet Bilgi Fişlerine** ilişkin bilgileri gösteren **Aylık Satış Raporu** dikkate alınarak hesaplanacak ve en geç ertesi ayın 20 nci günü akşamına kadar mahallin malmüdürlüğü veya muhasebe müdürlüğüne ödenecektir.
- Yerli ve yabancı film gösterimleri dışında kalan biletle girilen diğer etkinliklerde ise, e-Biletlerin numaralarını ve bu biletler üzerinden hesaplanıp ödenmesi gereken eğlence vergisini gösteren **icmale**, ilgili belediye tarafından **özel damga** konulması sırasında eğlence vergisinin ilgili belediye veznesine ödenmesi ve icmalin bir örneğinin mükellefe verilmesi gerekmektedir.

e-Bilet Uygulaması (Kapsam)

- Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde belirtilen şehirlerarası tarifeli yolcu taşımacılığı faaliyetiyle iştigal eden **D1 yetki belgeli işletmeler 1/1/2021** tarihine kadar,
- 2021 veya müteakip yıllarda faaliyetlerine başlayanlar, **faaliyete başladığı tarihi izleyen ayı izleyen dördüncü ayın başından** itibaren
- e-Bilet uygulamasına geçmek, bu tarihten sonra düzenleyecekleri yolcu biletlerini ve yolcu listelerini e-Bilet uygulaması kapsamında, e-Bilet ve e-Bilet Yolcu Listesi olarak düzenlemek zorundadırlar.

e-Bilet Uygulaması (Kapsam)

- **Yerli ve yabancı sinema filmi** gösteriminde bulunan sinema işletmeleri
  - **1/7/2020** tarihine kadar
  - 1/7/2020 tarihinden sonra faaliyetlerine başlayanlar, **faaliyetlerine başladıkları ayı izleyen dördüncü ayın başına** kadar
- Giriş biletlerini e-Bilet olarak düzenlemek zorundadırlar.
- Diğer taraftan söz konusu işletmeler **düzenledikleri her e-Bilet belgesindeki bilgileri**, “Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlardan Bilgi Fişleri Düzenlenmesine Dair Usul ve Esaslara İlişkin Teknik Kılavuz” da belirtilen şekilde **“e-Bilet Bilgi Fişi (Sinema)”** olarak kayıt altına almak amacıyla yeni nesil ödeme kaydedici cihaz kullanmak zorundadırlar.

e-Sigorta Komisyon Gider Belgesi Uygulaması

e-Sigorta Komisyon GB Uygulaması (Genel olarak)

- **Sigorta, emeklilik ve reasürans şirketlerinin sigorta ve emeklilik aracılara** ödedikleri **komisyonlar için** sigorta ve emeklilik aracıları adına düzenledikleri ve **sigorta ve emeklilik aracıları tarafından düzenlenen fatura yerine geçen** ve hali hazırda kağıt ortamda düzenlemekte olan “Sigorta Komisyon Gider Belgesi”nin elektronik belge olarak düzenlenmesi, muhatabına talebi doğrultusunda elektronik veya kağıt ortamda iletilebilmesi, elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilebilmesine imkan verir.
- e-Sigorta Komisyon Gider Belgesi uygulamasına dahil olabilmek için, e-Fatura uygulamasına dahil olunması, diğer teknik/idari hazırlıkların yapılması ve uygulamadan yararlanmaya yönelik yöntem ve başvuruya ilişkin süreçlerin tamamlanması gerekir.

e-Sigorta Komisyon GB Uygulaması (Kapsam)

- e-Sigorta Komisyon Gider Belgesi uygulaması **isteğe bağlı** bir uygulama olup, dileyen mükellefler başvuru yaparak söz konusu uygulamadan yararlanabilirler.
- **Başkanlık** en az 3 aylık zaman süresi belirleyerek, e-Sigorta Komisyon Gider Belgesi uygulamasına ilişkin **geçiş zorunluluğu getirmeye** ve bu durumu ebelge.gib.gov.tr adresinde yayımlanacak duyurularla belirlemeye yetkilidir.

e-Sigorta Poliçesi Uygulaması

e-Sigorta Poliçesi Uygulaması (Genel olarak)

- **Sigorta, emeklilik ve reasürans şirketleri ile sigorta ve emeklilik aracılarının** hali hazırda kağıt ortamda düzenlemekte oldukları Sigorta Poliçelerinin elektronik ortamda düzenlenmesi, muhatabına talebi doğrultusunda elektronik veya kağıt ortamda iletilebilmesi, elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilebilmesine imkan verir.
- e-Sigorta Poliçesi uygulamasına dahil olabilmek için, e-Fatura uygulamasına dahil olunması, diğer teknik/idari hazırlıkların yapılması ve uygulamadan yararlanmaya yönelik yöntem ve başvuruya ilişkin süreçlerin tamamlanması gerekir.

e-Sigorta Poliçesi Uygulaması (Kapsam)

- e-Sigorta Poliçesi uygulaması **isteğe bağlı** bir uygulama olup, dileyen mükellefler gerekli başvurularını yaparak söz konusu uygulamadan yararlanabilirler.
- **Başkanlık** en az 3 aylık zaman süresi belirleyerek, sigorta, emeklilik ve reasürans şirketlerinin veya sigorta ve emeklilik aracılarının e-Sigorta Poliçesi uygulamasına dahil olma **zorunluluğu getirmeye** ve bu durumu ebelge.gib.gov.tr adresinde yayımlanacak duyurularla belirlemeye yetkilidir.

e-Döviz Alım Satım Belgesi Uygulaması

e-Döviz Alım Satım Belgesi Uygulaması (Genel olarak)

- Döviz alım ve satım faaliyetinde bulunan **yetkili müesseseler** tarafından kağıt ortamda düzenlemekte olan **Döviz Alım Belgesi ve Döviz Satım Belgesi**'nin, elektronik ortamda düzenlenmesi, muhatabına talebi doğrultusunda elektronik veya kağıt ortamda iletilebilmesi, elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilebilmesine imkan verir.
- e-Döviz Alım-Satım Belgesi uygulamasına dahil olabilmek için, e-Fatura uygulamasına dahil olunması, diğer teknik/idari hazırlıkların yapılması ve uygulamadan yararlanmaya yönelik yöntem ve başvuruya ilişkin süreçlerin tamamlanması gerekir.

e-Döviz Alım Satım Belgesi Uygulaması (Kapsam)

- e-Döviz Alım Belgesi uygulaması **isteğe bağlı** bir uygulama olup, dileyen mükellefler gerekli başvurularını yaparak söz konusu uygulamadan yararlanabilirler.
- **Başkanlık** en az 3 aylık zaman süresi belirleyerek, yetkili müesseselere e-Döviz Alım-Satım Belgesi Uygulamasına dâhil olma **zorunluluğu getirmeye** ve bu durumu ebelge.gib.gov.tr adresinde yayımlanacak duyurularla belirlemeye yetkilidir.

e-Dekont Uygulaması

e-Dekont Uygulaması (Genel olarak)

- 246 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği uyarınca **bankalar** tarafından kâğıt ortamda düzenlenen **dekontun**, elektronik ortamda düzenlenmesi, muhatabına talebi doğrudusunda elektronik veya kağıt ortamda iletilebilmesi, elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilebilmesine imkan verir.
- e-Dekont uygulamasına dahil olabilmek için, teknik/idari hazırlıkların yapılması ve uygulamadan yararlanmaya yönelik yöntem ve başvuruya ilişkin süreçlerin tamamlanması gerekir.

e-Dekont Uygulaması (Genel olarak)

- Bankalar, e-Dekont uygulamasından **“Kendi bilgi işlem sistemlerinin Başkanlık sistemlerine entegrasyonu yoluyla”** ya da **“Başkanlıktan izin almış özel entegratörlerin bilgi işlem sistemleri aracılığıyla”** olmak üzere iki yöntemden birini seçerek yararlanabilir.

e-Dekont Uygulaması (Kapsam)

- e-Dekont uygulaması zorunlu bir uygulama olmayıp, **bankalar istemeleri halinde** uygulamaya dahil olabileceklerdir.
- **Başkanlık** en az 3 aylık zaman süresi belirleyerek, bankaların e-Dekont uygulamasına dâhil olma **zorunluluğu getirmeye** ve bu durumu ebelge.gib.gov.tr adresinde yayımlanacak duyurularla belirlemeye yetkilidir.

e-Belge Uygulamalarından Yararlanma Yöntemleri

e-Belge Uygulamalarında Yöntemler

- GİB Portal
- Özel Entegratör
- Doğrudan Entegrasyon

e-Belgelerin Oluşturulması

e-Belgelerin Oluşturulması

- e-Belge uygulamaları kapsamında dzenlenen belgeler Başkanlığa bildirilen bilgi işlem sisteminde, GİB Portalde veya özel entegratörlerin bilgi işlem sisteminde/sistemi aracılığıyla oluşturulmalıdır.
- Kullanılan e-Belge formatı (e-Fatura ve e-irsaliye hariç), üzerinde **mali mühr/NES taşımaya**, belge üzerinde doğrulamaya, görüntülemeye ve kâğıt baskı almaya imkân veren genel tanınırlığa sahip bir format olmalıdır.
- Uygulamayı kendi sistemi üzerinden kullanan **tüzel kişiler** elektronik ortamda oluşturdukları faturalarını kendi **mali mührleri** ile **gerçek kişiler** ise kendi **mali mührleri ya da NES** ile onaylarlar.

e-Belgelerin Oluşturulması

- Uygulamanın özel entegratör vasıtasıyla kullanılması durumunda belgeler **mükelleflerin kendi mali mühür ya da NES'i** ile veya mükellefin istemesi halinde **özel entegratörün mali mührü** ile onaylanır.
- **e-Fatura ve e-Arşiv Fatura uygulamalarına kayıtlı** bulunan ve 483 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında belirtilen şartları sağlayarak ya da 507 Sıra Nolu VUK Genel Tebliği hükümlerinden yararlanarak **ÖKC kullanımından muafiyeti bulunan mükellefler** tarafından, **vergi dahil** toplam satış tutarı **500 TL'ye kadar olan** perakende mal ve hizmet satışlarına ait düzenlenen e-Arşiv Faturanın, "müşterinin adı, ticaret unvanı, adresi, vergi dairesi ve hesap numarası" bilgileri yerine, müşterinin adı bölümünde "**Nihai Tüketici**" açıklamasına yer verilerek düzenlenmesi halinde, düzenlenen bu belge perakende **satış fişi veya ÖKC fişi** olarak kabul edilecektir.

**e-Belgelerin Kağıt Olarak
Düzenlenmesi ya da Hiç
Düzenlenmemesi**

Kağıt Düzenleme ya da Hiç Düzenlenmeme

- e-Belge olarak düzenlenme zorunluluğu getirilen belgelerin **kâğıt olarak düzenlenmesi** veya **hiç düzenlenmemesi** halinde Vergi Usul Kanununda öngörülen hükümler (353/I) çerçevesinde ceza uygulanır.
- e-Belge olarak düzenlenmesi zorunlu olan belgeler, **bazı koşulların varlığı ve ispatı halinde kağıt olarak düzenlenebilir**. Söz konusu koşulların neler olduğu 494 Sıra Nolu VUK Genel Tebliğinde tahdidi olarak sayılmıştır. Bu koşulların varlığı halinde dahi, **kağıt faturanın fatura düzenleme süresi içerisinde düzenlenmesi** gerekir.

e-Belgelerin Raporlanması

e-Belgelerin Raporlanması

- e-Fatura ve e-İrsaliye gibi iletimini Başkanlığın yaptığı e-Belgeler dışındaki belgeleri düzenlemek üzere Başkanlıktan izin alan **mükellefler ve özel entegratörler**, bu e-Belge uygulamaları kapsamında elektronik ortamda oluşturdukları belgelere ilişkin olarak, **söz konusu e-Belgenin elektronik ortamda Başkanlığa iletilmesi zorunluluğunun getirildiği durum haricinde**, Başkanlığın ebelge.gib.gov.tr adresinde yayımlanan veri formatı ve standardına uygun **e-Belge (e-Arşiv Fatura, e-Bilet, e-Serbest Meslek Makbuzu, vb.) Raporunu** elektronik sertifika ile zaman damgalı olarak imzalayarak e-Belge Teknik Kılavuzlarında açıklanan yöntem veya yöntemlerle istisnai durumlar haricinde günlük olarak izleyen günün sonuna kadar Başkanlık sistemine aktarmak zorundadır.

Muhafaza ve İbraz Yükümlüğü

Muhafaza ve İbraz Yükümlülüğü

- Vergi Usul Kanununun ilgili hükümlerine göre muhafaza yükümlülüğü olanlar, **gerek düzenledikleri gerekse adlarına düzenlenen e-Belgeleri** kendilerine **iletim/teslim şekline uygun olarak** yasal süreler dâhilinde muhafaza ve istendiğinde ibraz etmekle yükümlüdürler.
- Mükellefler, düzenledikleri e-Belgeleri, üzerindeki Mali Mühür veya elektronik imzayı da içerecek şekilde kanuni süreler dâhilinde kendi bünyelerindeki elektronik, manyetik veya optik ortamlarda muhafaza ve istendiğinde elektronik, manyetik veya optik araçlar vasıtasıyla ibraz edeceklerdir.

Muhafaza ve İbraz Yükümlülüğü

- **e-Belgelerin alıcıları** ise kendilerine iletim şekline uygun olarak, elektronik ortamda iletilmiş olması halinde üzerindeki Mali Mühür veya elektronik imzayı da içerecek şekilde kanuni süreler dâhilinde kendi bünyelerindeki elektronik, manyetik veya optik ortamlarda, kâğıt ortamda teslim edilmiş ise kağıt ortamda muhafaza ve ibraz edeceklerdir.
- Başka mükelleflerden (Başkanlıktan izin alan saklamacı kuruluşlar dâhil) **elektronik saklama hizmetinin alınması mükelleflerin** e-Belgelerinin **muhafaza ve ibraza ilişkin asli sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.**
- e-Belgelerin muhafazasının **Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde ve Türkiye Cumhuriyeti kanunlarının geçerli olduğu yerlerde** yapılması zorunludur. Bu zorunluluk yurt dışında ikincil bir arşivleme yapılmasına engel teşkil etmez.

Diğer Hususlar

Diğer hususlar

- e-Belgelerde, her bir belge itibarıyla belge üzerinde bulunması kanunen ya da ikincil düzenlemeler gereğince zorunlu olan bilgilerin yer alması gerekir.
- Başkanlık sistemlerinden elektronik ortamda sorgulanması, doğrulanması ve görüntülenmesine imkân vermek üzere, Başkanlık tarafından bilgi içeriği belirlenen **karekod veya barkod** (Başkanlık tarafından ebelge.gib.gov.tr adresinden yapılan duyuruda belirtilecek tarihten itibaren)
- Başkanlık tarafından belirlenen ve duyurulan **ilave bilgiler**
- **Mükelleflerin kendi ihtiyaçlarına ilişkin** olarak ekleyecekleri diğer **bilgiler**

Diğer hususlar

- Başkanlık Tebliğ uyarınca düzenlenen e-Belgelere uzaktan erişebilir.
- Başkanlık, en az bir ay süre vermek kaydıyla, Tebliğ kapsamında oluşturulan **e-Belgelerin ikincil örneklerinin** Başkanlık bilgi işlem sistemlerine **sürekli olarak** ve uygulamalara ilişkin Teknik Kılavuzlarla belirlenen **iletim zamanlarında elektronik ortamda iletilmesi zorunluluğu getirmeye**, iletimi talep edilen belgelere ait raporlama zorunluluğunu kaldırmaya, zorunluluk getirdiği mükellef ve sektör gruplarını ebelge.gib.gov.tr adresinde gerekli duyuruları yapmak suretiyle belirlemeye yetkilidir.

Diğer hususlar

- Başkanlık özel entegratörlük izni verilenler ile doğrudan entegrasyon yöntemini kullanan mükelleflerin bilgi işlem sistemlerini **denetlemeye/denetlettirmeye** yetkilidir.
- e-Belge şeklinde düzenleme imkanı verilen belgelerden Başkanlıkça belirlenen ve **ebelge.gib.gov.tr adresinde duyurulan belgelerin**, Başkanlığa ait uygulamalar üzerinden e-Belge olarak düzenlenmesi durumunda, **Başkanlığa ait elektronik imza veya mali mühür ile de** imzalanabilir.

e-Defter Uygulamasında Yenilikler

e-Defter Uygulamasında Yenilikler

- e-Fatura uygulamasının kapsamının genişlemesine bağlı olarak e-Defter uygulamasının da **kapsamı genişlemektedir**.
- İsteyen mükelleflerin e-Berat dosyalarını **geçici vergi dönemleri itibarıyla yükleyebilmeleri** sağlanmaktadır..
- e-Defter ve berat dosyalarının **özel entegratörlerin** veya yazılım uyumluluk onayı verilen **yazılım firmalarının** ya da defter tutma hususunda 3568 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yetki verilen **meslek mensuplarının Mali Mührü ya da NES'i** ile imzalanması/onaylanması öngörülmektedir.
- e-Defter dosyaları ile bunlara ilişkin berat dosyalarının **ikincil kopyalarının**, Başkanlıktan izin alan **özel entegratörlerde** ya da **Başkanlıkta 10 yıl süreyle saklanması** öngörülmektedir.

e-Defter Uygulaması

e-Defter Uygulaması (Genel olarak)

- e-Defter, şekil hükümlerinden bağımsız olarak Vergi Usul Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri gereğince tutulması zorunlu olan defterlerde yer alması gereken bilgileri kapsayan **elektronik kayıtlar bütünü** olup, bu uygulama yoluyla defter dosyalarının elektronik dosya biçiminde hazırlanması, kağıda bastırılmaksızın oluşturulması, kaydedilmesi, değişmezliğinin, bütünlüğünün ve kaynağının doğruluğunun **elektronik imza/mali mühür araçları ile garanti altına alınması** ve ilgililer nezdinde ispat aracı olarak kullanılabilmesi sağlanmaktadır.
- Uygulamaya dahil olabilmek için gerekli teknik/idari hazırlıkların yapılması ve başvuruya ilişkin süreçlerin tamamlanması gerekir.
- **edefter.gov.tr** adresinde duyurulan defterler elektronik ortamda tutulabilir.

e-Defter Uygulaması (Kapsam)

- Aşağıdaki mükelleflerin e-Defter uygulamasına dahil olması zorunludur:
  - **e-Fatura uygulamasına geçiş zorunluluğu bulunan** mükellefler.
  - Türk Ticaret Kanununun 397 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca **bağımsız denetime tabi olan şirketler**
- Başkanlık, yapılan **analiz veya inceleme çalışmaları** neticesinde **riskli ya da vergiye uyum düzeyi düşük** olduğu tespit edilen mükellefleri yazılı bildirim yapmak ve geçiş hazırlıkları için en az 3 ay süre vermek suretiyle e-Defter uygulamasına geçme zorunluluğu getirmeye yetkilidir.

e-Defter Uygulaması (Kapsam)

- Bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerden dileyenler e-Defter uygulamasına isteğe bağlı olarak dahil olabilir.
- e-Defter uygulamasına geçme zorunluluğu olduğu belirtilen mükellefler; **tam bölünme, birleşme** (devralma şeklinde birleşme ve yeni kuruluş şeklinde birleşme) veya **tür (nev'i) değişikliğine** gitmeleri halinde **devrolunan veya birleşilen** tüzel kişi mükellefler ile tam bölünme veya tür (nev'i) değişikliğii sonucunda **ortaya çıkan yeni tüzel kişi mükellefler** elektronik defter uygulamasına geçmek zorundadır. Uygulamalara geçme süresi hiçbir koşulda işlemin **ticaret siciline tescil tarihini** izleyen ayın başından itibaren **3 ayı geçemez**.

e-Defter Uygulaması (Geçiş süreci)

- e-Fatura uygulamasına geçiş zorunluluğu bulunan mükellefler, **e-Fatura uygulamasına geçiş süresi içinde** (*e-Fatura uygulamasına yıl içinde zorunlu olarak geçen mükellefler bakımından izleyen yılın başından itibaren*).
- Tebliğin yayım tarihi itibarıyla Türk Ticaret Kanununun 397 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca bağımsız denetime tabi olan şirketler **1/1/2020** tarihinden itibaren, 2020 ve müteakip yıllarda bağımsız denetime tabi olma şartlarını sağlayan mükellefler ise **şartların sağlandığı yılı takip eden yılın başından itibaren**.

e-Defter Uygulaması (Uygulama)

- Defterlerini elektronik ortamda oluşturacak, kaydedecek, muhafaza ve ibraz edecek gerçek ve tüzel kişi mükelleflerin, e-Defterin tutulması, kaydedilmesi, onaylanması, saklanması ve ibrazında kullanacakları yazılımın **Başkanlıktan uyumluluk onayı almış bir yazılım** olması gerekmektedir.
- e-Defter uygulamasına dâhil olanlar, edefter.gov.tr adresinde duyurulan format ve standartlara uygun olarak **aylık dönemler itibarıyla e-Defterlerini oluşturmaya ve saklamaya** başlayacaklardır.
- e-Defter uygulamasına dahil olan mükellefler dahil oldukları aydan itibaren söz konusu defterlerini kâğıt ortamında tutamazlar. Bu mükelleflerin **kağıt ortamda tuttıkları defterler hiç tutulmamış sayılır.**

e-Defter Uygulaması (Uygulama)

- e-Defter tutma sürecinde hesap döneminin **ilk ayına ait beratın alınması açılış onayı, son ayına ait beratın alınması kapanış onayı**, diğer aylara ait beratların alınması ise **ilgili aylara ait defterlerin noter onayı** yerine geçer.
- Uygulamadan yararlananlar aylık dönemler halinde oluşturacakları e-Defter ve berat dosyalarını, aşağıda belirtilen sürelerde **oluşturmak, NES veya Mali Mühürle zaman damgalı imzalamak/onaylamak ve berat dosyaları e-Defter uygulamasına yüklemek** suretiyle Başkanlıkça onaylı halini almak zorundadırlar:
  - Defter ve berat dosyalarının **ilgili olduğu ayı takip eden üçüncü ayın son gününe kadar**,
  - **Hesap dönemlerinin son ayına ait** defter ve berat dosyaları, gelir veya kurumlar vergisi **beyannamelerinin verildiği ayın son gününe kadar**.

e-Defter Uygulaması (Uygulama)

- **Dileyen mükellefler**, her hesap dönemine ilişkin ilk ayda (hesap dönemi içinde işe başlayanlarda işe başlanılan ayda), tercihlerini e-Defter uygulaması aracılığıyla elektronik ortamda bildirmeleri şartıyla, **her bir geçici vergi döneminin aylarına ait e-Defter ve berat dosyalarını her ay için ayrı ayrı olmak üzere, ilgili olduğu geçici vergi dönemine ilişkin geçici vergi beyannamesinin verileceği ayın sonuna kadar** (*son dönem geçici vergi dönemine ilişkin ayların defter ve berat dosyalarının gelir vergisi mükelleflerinde gelir vergisi beyannamesinin verileceği ayın sonuna kadar, kurumlar vergisi mükelleflerinde ise kurumlar vergisi beyannamesinin verileceği ayın sonuna kadar*) **oluşturma**, NES veya Mali Mühürle imzalama/onaylama ve berat dosyalarını e-Defter uygulamasına yükleyerek **Başkanlıkça onaylı halini alma imkânından** da yararlanabilirler
- Tercihini geçici vergi dönemi bazında yapan mükelleflerden, defter ve berat dosyalarına ilişkin işlemlerini belirtilen sürede gerçekleştirmeyenler hakkında **cezai müeyyidelerin tayininde her bir ay ayrı ayrı dikkate alınır.**

e-Defter Uygulaması (Uygulama)

- e-Defter ve berat dosyalarının mükelleflerin kendilerine ait NES veya Mali Mühür ile imzalanması esas olmakla birlikte, mükellefler tarafından **noterde tanzim olunan özel vekaletnamede veya Başkanlık tarafından belirlenen usullere göre oluşturulan elektronik imzalı muvafakatnamede** belirtilmesi kaydıyla; Başkanlıktan bu hususta izin alan **özel entegratörlerin** veya **yazılım uyumluluk onayı verilen yazılım firmalarının ya da** defter tutma hususunda 3568 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yetki verilen **meslek mensuplarının Mali Mührü ya da NES'i** ile zaman damgalı olarak imzalanması/onaylanması ve bunlar tarafından defter ve berat dosyalarının Başkanlık sistemlerine yüklenmesi de mümkündür.

e-Defter Uygulaması (Uygulama)

- **Hesap dönemi veya takvim yılı içerisinde de** e-Defter tutmaya başlanabilir. Ancak hesap dönemi veya takvim yılı içerisinde e-Defter tutmaya başlayanlar, başladıkları tarihi izleyen **bir aylık süre içerisinde eski defterlerine kapanış tasdiki** yaptıracaklardır.
- e-Defter ve berat dosyalarının e-Defter uygulamasına dâhil olan mükelleflerin **kendilerine ait bilgi işlem sistemlerinde muhafaza edilmesi mecburidir**. Üçüncü kişiler nezdinde ya da yurt dışında muhafaza işlemi, muhafaza ve ibraz **sorumluluğunu ortadan kaldırmaz**. Muhafaza yükümlülüğünün Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde ve Türkiye Cumhuriyeti kanunlarının geçerli olduğu yerlerde yerine getirilmesi zorunludur.

e-Defter Uygulaması (Uygulama)

- e-Defter dosyaları ile bunlara ilişkin berat dosyalarının **ikincil kopyalarının**, gizliliği ve güvenliği sağlanacak şekilde e-Defter saklama hizmeti yönünden **teknik yeterliliğe sahip ve Başkanlıktan bu hususta izin alan özel entegratörlerin** bilgi işlem sistemlerinde ya da **Başkanlığın** bilgi işlem sistemlerinde **1/1/2020** tarihinden itibaren **asgari 10 yıl süre** ile muhafaza edilmesi zorunludur. Uygulama Ocak/2020 e-Defteri ile başlayacaktır.
- Söz konusu saklamaya ilişkin hususlar edefter.gov.tr adresinde yayımlanan “e-Defter Saklama Kılavuzu”nda açıklanır.
- **İkincil kopyaların saklanması**, mükelleflerin e-Defter ve beratların dosyalarının **muhafaza ve ibraz ödevlerini ortadan**

e-Defter Uygulaması (Uygulama)

- İlgili mükellef tarafından e-Defter dosyaları ile beratlarının yazılı talebe rağmen yetkili makamlara **ibraz edilmediğinin** veya **edilemediğinin tevsikini müteakip, yetkili makamlarca,** saklama hizmetini veren **özel entegratörden Başkanlık aracılığı ile** ya da muhafaza işleminin Başkanlık sistemlerinde yapılması halinde ise **Başkanlıktan, resmi yazılı talepte** bulunularak ilgili e-Defter ve berat dosyalarının ikincil kopyalarının ibrazı istenebilecektir.
- e-Defter ve berat dosyalarının saklama hizmeti verme konusunda Başkanlıktan izin alan özel entegratörlerin listesi edefter.gov.tr adresinde Başkanlık tarafından yayımlanır.

e-Defter Uygulaması (Sorumluluk ve ceza)

- e-Defter oluşturulurken, Tebliğde belirtilmeyen hususlarda **süreler başta olmak üzere Vergi Usul Kanunu ve Türk Ticaret Kanununda yer alan hükümlere uyulması** zorunludur.
- Belirlenen usul ve esaslara aykırı biçimde e-Defter oluşturan veya oluşturdukları e-Defterleri ve bunlarla ilişkili berat dosyaları ile muhasebe fişlerini yetkili makamların isteği üzerine ibraz etmeyenler hakkında, **işledikleri fiile göre Vergi Usul Kanununun ve Türk Ticaret Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.**

e-Defter Uygulaması (Diğer hususlar)

- “Mücbir Sebep” halleri nedeniyle e-Defter veya beratlarına ait kayıtlarının **bozulması, silinmesi, zarar görmesi veya işlem görememesi** ve e-Defter ve berat dosyalarının muhafaza edildiği e-Defter saklama hizmeti veren özel entegratör kuruluşlardan veya Başkanlıktan ikincil örneklerinin temin edilemediği hallerde, söz konusu durumların öğrenilmesinden itibaren tevsik edici bilgi ve belgeleri ile birlikte **15 gün** içinde **ticari işletmesinin bulunduğu yetkili mahkemesine** başvurarak kendisine bir **zayi belgesi** verilmesini istemelidir.
- Mahkemedен zayi belgesinin temin edilmesini müteakip, **zayi belgesi ile birlikte durumun Başkanlığa yazılı olarak bildirilmesi** ve Başkanlık tarafından istenilen bilgi ve belgelerin ibraz edilmesi halinde, mükelleflerin zayi olan e-Defter kayıtlarının **yeniden oluşturulması** ve bunlara ait yeni oluşturulan e-Defter ve berat dosyalarının e-Defter uygulaması aracılığı ile Başkanlık sistemine **yeniden yüklenmesi** için Başkanlık tarafından yazılı izin verilir.

Teşekkürler...